

LIETUVIS BRAZILIJOJ

3 METAI, Leidžia Spaudos b-vė «SVIESA» SÁO PAULO, 1931 m. Spalių mėn. 24 d. Red. V. Atkočaitis. NR. 43 (146) Red. ir Adm. adresas: Caixa postal 1764, SÁO PAULO. Red. ir adm. būstinė: Rua Bandeirantes, 92 (Bom Retiro)

Mūsų laimėjimas Haagos tribunole.

Mūsų laikraščio paskutiniame numeryje (42-145) ketvirtame puslapyje mes nebeturėjome nei laiko paaiškinti «Lietuvis Brazilijoje» skaitytojus telegramas turinio dėl Lietuvos laimėjimo Tarptautiniame Haagos Tribu- nole. Padavėm tikrai gautas iš Lie- tuvos telegramas patį tekstą. Todėl ši- toj vietoj randam reikalo savo skaity- tojams plačiau paaiškinti ir pačią bylą ir jos laimėjimo didelę svarbą kovoje su lenkais už pagrobtas Lietuvos že- mes.

Visas pasaulis jau nebe šiandie gerai žino, kaip lenkų generolas Zeli- govskis, Pilsudskio liepiamas 1920 me- tais užėmė smurtu Lietuvos sostapi- lį Vilnių.

Nors formaliai šita lenkų smurto žygi Tautų Sąjunga buvo pasmerkus- ti ir reikalavo kad lenkai Vilnių Lietuvai grąžintų, tačiau protestai nieko nepadė- jo. Lenkai suvaidino komediją, išrin- kdami „Vilniaus krašto seimą“, kuris pareiškė norą susidėti su Varšuva.

Sausio 10 d. 1923 m. Mažoji Lietu- va (Klaipėdos Kraštas) sukilo prieš lai- kinuosius okupantus — prancūzus ir pareiškė griežtą norą susijungti su vi- sia Lietuva. Tuomet lenkai pasinaudojo proza tiek sukurstyti prieš Lietuvą prancūzus ir kitus didžiulius galingus kad jie galutinai pripažintų jiems Zeli- govskio užgrobtą iš Lietuvos Vilnių. Taip vadinamoji Ambasadorių Konfe- rencija Paryžiuje formaliai šita lenkų užnūcija pripažino 1923 m. kovo 15 d.

Tačiau šio Ambasadorių Konfere- ncijos sprendimo Lietuva nepriėmė, ne- pripažino ir nepripažinta, nes jis laiko- mas neteisėtu: Ambasadorių Konfere- ncija neturėjo jokios teisės svėrimos že- mės trečdajį pripažinti kitai valstybei, kadangi tos žemės nebuvo ir nėra Am- basadorių Konferencijos nuosavybė. Juk visas svietas žino, kad Lietuvos Latvijos, Suomijos ir Lenkijos žemės buvo laikomos Rusijos žemėmis, vadi- nas tik vieni rusai turėjo teisės ir ga- lėjo tas žemes grąžinti. Lietuva 1920 m. liepos 12 d., pasirašydama Maskvo- jo su rusais taikos sutartį, visas savo žemes gavo, įskaitant Vilnių, Lydą, Gar- diną ir t.t. Lenkija su rusais taikos sutartį pasirašė daug vėliau, būtent 1921 m. sausio mėnesį. Vadinasi, jeigu ir būtų norėję, rusai lenkam nebega- lėjo antrą kartą atiduoti tas žemes, ku- rios jau buvo atiduotos Lietuvai.

Norėdami visą Lietuvą vergti, len- kai pradėjo smurtu grobti Lietuvos že- mes: Augustavą, Gardiną, Suvalkus, Seinus ir Vilnių. Šitas grobulys jiems pasisekė, vienok niekas pasaulyje ne- girdėjo, kad svetimą daiktą kas pripa- žintų plėšikų „nuosavybę“. Niekaados to lenkams, aišku, Lietuva nepripažino, ir todėl su Lenkija nutraukė visokius kaimyniškus santykius, nei gelžkelius, nei oru, nei vandeniu, nei paštu su lenkais susisiekimo jokio nėra Lietuvo- je nuo 1920 metų.

1927 m. Pilsudskis visą naktį rai- tė ūsus — „skelbti lenkų armijos mo- bilizaciją prieš Lietuvą ar neskelbti“. Faktiniai lenkai jau buvo pradėję savo kariuomenės dalis perkelti arčiau Lie- tuvos žemių. Buvo labai rimtas pavojus, kad lenkai Lietuvą gali užpulti. Tai gerai permatė Tautų Sąjunga, kuri abiem pusėm pasiūlė išristi pirmon gal- von susisiekimo klausimą gelžkeliais,

paštu ir Nemuno upynų, kitų ginėti- nų klausimų neufkabinant. Derybos tęsėsi veiki visus metus, tačiau beveik nieko iš tų derybų neiše- jo. Tuomet lenkai vėl apskundė Lie- tuva Tautų Sąjungai, kad Lietuva, girdi, nepildo savo tarptautinių pasižadėjimų, kad neteisėtai uždarė susisiekimą nuo Lentvaravo — Kaišėdorių ruožu, kad Nemunu neleidžia lenkam sielius pluk- dyti ir t.t.

Viena ir kita šalis vėl susitiko Tautų Sąjungoje, kuri visą šitą reikalą ir perdavė Tarptautiniam Haagos Tri- bunolui išspręsti, ar galima Lietuvą apkaltinti kad tokio susisiekimo su Len- kija nėra.

Kaip pranešėm. Tarptautinis Ha- agos Tribunolas pareiškė, kad: Esantįji galioje tarptautiniai Lietuvos pasižadė- jimai neverčia jos atidaryti susisiekimą Lentvaravo — Kaišėdorių ruožu. TRI- BUNOLO MOTYVUOSE KONSTA- TUOJAMA, KAD SUSISIEKIMAS NUTRAUKTAS DĖL ZELIGOVSKIO SMURTO, KURIS OKUPAVO VIL- NIŪ. Beto Tribunolas pripažino, kad Lietuva teisėtai nutraukė susisiekimą Nemuno upynų, ginčams savo teritori- jos neliečiamybe.

Toliau eiti lenkam nebėra kur: kaip giedrį dieną perkūnas trenkė jiems tokis Tribunolo sprendimas, juo- labiau dar todėl, kad VISI BALSAVO VIENBALSIAI, net lenkų nuolatinis T. S. narys, prof. Rostvorovskis susigė- no balsuoti prieš tokį sprendimą.

Mes tegalime tik pasidžiaugti to- kių sprendimu, kad pagailos pasaulinio autoriteto įstaiga pasisakė viešai ir at- virai prieš lenkus ir kartu prieš kitus galingus, kurie 1923 m. lenkam forma- liai pripažino užgrobtas Lietuvos žemes.

Tiesa, dar Vilniaus mes neturime, dar gal ligi teks dėl Vilniaus mums kovoti, bet kovos pradžia jau laimėta, ir laimėta ne bile kur, bet Tarptauti- niam Teisme, kuris da aukščiau stovi už pačią Tautų Sąjungą.

Turbūt ne kitaip, kaip iš tužmas- ties, sužinojės šitą sprendimą Pilsudskis kaip rašė šiomis dienomis brazilų spa- da, susiėmęs galvą išvyko Rumunijon „sveikatos pataisyti“...

Aiškumo dėlei mes norime savo skaitytojams paaiškinti Tautų Sąjungos Tarybos rezoliuciją iš 1927 m. gruodžio mėn. 10 d.

Kaip minėjau, kad išvengus lenkų naujo smurto 1927 m. prieš Lietuvą, Tautų Sąjungos Taryba savo rezoluci- joje pasiūlė lietuviams ir lenkam išris- ti taip vadinamus ekonominius klausim- us dėl susisiekimo atidarymo, palie- kant visus politinius klausimus nesvar- stytus.

Kai 1928 m. tiesioginės su lenkais derybos jokių rezultatų nedavė, lenkai vėl apskundė Lietuvą, kad Lietuva, kaip Tautų Sąjungos narys nepildo sa- vo tarptautinių pasižadėjimų, todėl ji- lauzo Klaipėdos Konvenciją ir prasižen- gia Tautų Sąjungos Statuto 23 p.

Beto lenkai skundį, kad Lietuva sulaužė ir Barcelonos Konvenciją, už- darydama susisiekimą Nemuno upynų. Einant Barcelonos konvencijos 7 ir 8 straipsniais tokis susisiekimas gali būti nutrauktas tik esant karui arba esant karo pavojui. Lenkai norėjo savo skun- de įrodyti, kad karo tarp Lenkijos ir Lietuvos nėra, jokio pavojaus, girdi, taip pat nėra.

LIETUVA.

Ką rašo Lietuvos laikraščiai „Lietuvos Aidas“, „Mūsų Rytus“ ir kiti.

Grįžo ministeris dr. D. Zaunius.

Sagrįžo iš Tautų Sąjungos konfe- rencijos Zenevoj užsienių reikalų mi- nisteris Dr. Dovas Zaunius ir vėl eina savo pareigas.

Stotų p. ministerį pasitiko Lie- tuvos pasiuntinys Vašingtone p. Balutis, užsienių reikalų ministerijos teisių- ad- ministracijos departamento direktorius p. Aukštuolis, „Eltos“ direktorius p. Dr. Turauskas, Rytų feferentas p. Pr. Dailidė ir protokolo šefas p. Vanagas.

Dail. S. Ušinskio paroda turidide- li pasisekima.

Dail. S. Ušinskio moderninė pa- veikslių paroda šiomis dienomis ypač gausiai lankoma moksleivių ekskursijų. Iš atskirų asmenų laike 2-ųjų savaičių parodą aplankė 2390. Nupirka 15 pa- vaikslių. Paroda užsidaro spalį m. 11 d.

26 rugsėjo rytmetimui traukiniu

į Kauną atvažiuo latvių spaudos biuro šefas Igaitotas ministatė dr. Bīlmanis, „Letos“ direktorius p. Berziņš, „Estos“ direktorius p. Korneļ ir estų spaudos biuro šefas p. Meri. Stotų atvažiuo- jus pasitiko užsienių reikalų ministeri- jos informacijos skyriaus viršininkė p-čė Avietinaitė, „Eltos“ direktorius dr. Turauskas ir „Eltos“ redakcijos nariai.

A. Galaunienė-Nezabitauskaitė,

daugiau kaip 10 metų buvusi valstybės operos solistė ir viena iš pirmųjų jos įkūrėjų, šiomis dienomis už pasidarba- vimą Lietuvai dainos meno srityje ap- dovanota Gedimino III laipsnio ordenu. Ordeną įteikė švietimo ministeris.

Suomijos filmos dailės žurnalas apie „Onytę ir Jonelį“.

Heisinkyje, Suomijoje, nuo 1927

Vienok, kaip matome Tarptautinis Haagos Tribunolas šiuos lenkų skun- dus atmetė ir pripažino Lietuvai teise naudotis Barcelonos Konvencijos 7-ju straipsniu.

Labai smagu šiandie konstatuoti, kaip kad spalį 9 dieną minint buvo pasakyta, kad t e i s y b e n o r s i r n e- greit, bet ateis Lietuvai, kad smurtas bus pasaulio suprstas ir tinkamai įver- tintas.

Tarptautinio Haagos Tribunolo spredimas patvirtino mūsų tikėsimus, nors lenkai nėrėsi iš kailio Lietuvą šį kartą vėl paklupdyti, bet „laimė“ len- kam vėl nusigrėžė, nes „meluolamas gali pereiti pasauli, tik nebesugrįžti“, sako žmonių patarė, taip ir čionai.

Juodino mus visam pasauliui len- kai, lojo visokiais balsais, tačiau teko labai smarkiai patiems nurausti, nes jie ir Tarptautiniame Tribuole turėjo savo teisėją, prof. Rostvorovskį, ko mes neturime, tik ir šiam nabagut nebesise- kė.

Baigiant taip ir norisi pasakyti su Vyskupu Baranausku, kuris ir tre- miamas iš Lietuvos, uždainavo: „Kad tu lenke nesulauktum, nebus kaip tu nori...“

metų išėinąs filmų dailės žurnalas „Fla- kuva“ prisuntė mums savo šių metų 14-tą numerį, kur yra iliustruotas straip- snis apie lietuvišką filmą „Onytę ir Jonelį“. Minėtas žurnalas įdėjo, be to, ištrauką iš turinio vokiečių kalba.

Žvyrduobėj apgriuvo 3 žmonės.

Plungės miesto gyventojai Kazys Bričkis, Bronius Nikontas ir Vincas Steckis, veždami iš Užleknio kaimo bendrų ganyklų žvyrą, buvo duobėje užgriauti. Du išsigelbėjo, o vienas Vin- cas Steckis užspautas.

Trys konferencijos.

1932 metais Lione įvyks 3 miestų higienos ir sanitarijos kongresas. Jame kviečiama dalyvauti ir Lietuva.

Šiais metais spalį mėn. Paryžiuje šaukiama tarptautinė kovai su žiurkė- mis konferencija. Konferencijoj daly- vauti kviečiama ir Lietuva.

Pranešama, kad šių metų spalį mėn. Bruselyje įvyks tarptautinio admi- nistracijos mokslų instituto susirinki- mas, kuriame kviečiama dalyvauti ir Lietuva.

Sunki automobilio katastrofa.

Joniškio pėnte, 14 kilometre nuo Šiaulių įvyko automobilio katastrofa. Lengvas automobilis „Ford“, su soferiu Juozu Žaliu ir keleiviais skulptorium Ramonu Jakševičium, jo broliu Adomu, motina Marija įkrito į griovį. Visi bu- vo sužaloti, tačiau gyvybei pavojus ne- grėšė. Katastrofa įvyko dėl automobi- lio sugedimo.

Šių metų derlius Lietuvoj ir kitur.

Dar negalutiniais daviniais, šių metų derlius taip apskaičiuojamas.

Rugių derlius siekia 370—330 tūks- tančių tonų, žiemin. kviečių — 56.000 — 66.000 tonų, miežių — 185.000 - 215 000 tonų, avižių — 350.000 - 400.000 tonų, žirnių — 85.000 - 100.000 tonų, sėmenų — 25.000 - 28.000 tonų, linų — 22.000 - 26.000 tonų ir bulvių — 1,7 iki 2 milijonų tonų.

Palyginti su 1930 metų derliumi, šiemet daugiau užderėjo kviečių, miežių, žirnių ir bulvių; mažiau tužderėjo ru- gių (apie 25% mažiau), linų ir sėmenų; avižių ir mišinio derlius prilygsta per- nykščiam derliui. Be to, šiemet numato- mas didesnis derlius pašarinių burokų ir cukrinių runkelių.

Tarptautinio žemės ūkio instituto daviniais pasaulinis derlius šiemet ma- žesnis už perėitų metų beveik visų svar- biausių kultūrų derliu. Pavyzdžiui: kvie- čių derlius šiemet apskaitomas apie 52 milijonų tonų, pernai — 67,5 milijonal tonų; rugių apie 12 milijonų tonų, pernai buvo 13,5 milijonai tonų; miežių — 20 milijonų tonų pernai — 25 milijonų tonų ir avižių 33 mil. t., pernai buvo 37,5 mil. tonų.

Taip pat visuose kraštuose yra numatomas žvminai mažesnis derlius li- nų pluošto ir sėmenų, kai kur tik pusė pernykščio derliaus. Tačiau linų derlius sumatėjo dar ir todėl, kad buvo maži- namas linų pasėlių plotas.

Mirė prof. dr. P. Radzickas.

Rugsėjo 22 d. savo bute mirė Vy- tauto Didžiojo universiteto medicinos fakulteto profesorius, ausų, nosies, ir gerkles ligų klinikos direktorius dr. P. Radzickas.

(tąsa 2 pusl.)

Tavo gyvenimo laivelis stovi saugiai me uoste

JEI TURI SAVO VARDU ATIDARES

Taupomaja saskaita

š i a m e b a n k e

LIETUVIU SKYRIUS.

BANCO GERMANICO

Rua Alvares Penteado 17, kertė Rua Quitanda.

(taša iš 1 pusl.)

Žemės ūkio rūmų visumos suvažiavimas.

Ivairiems žemės ūkio ir ūkininkų reikalams aptarti žemės ūkio rūmai nutarė gruodžio mėn. 4 ir 5 d. sukviesti žemės ūkio rūmų visumos suvažiavimą. Dabar ruošinama darbų tvarka šiam suvažiavimui.

Su autoriaus paveikslu sau „aukas“ rinko.

Stasė Venckaitė, kilusi iš Tauragės apskr., Žygaičių valst., Zoliškių km. apgaulingu būdu išgavo iš Tauragės klebono kun. Dikavičiaus tos bažnyčios didžiojo autoriaus paveikslą su minėto kun. užrašu ir bažnyčios antspaudu ir vaikščiodama po kaimus Tauragės ir kt. valsteliuose rinko pinigų, būk tai Tauragės bažnyčios tvarkymui, tačiau surinktus pinigų sunaudodavo savo reikalams. Stasė Venckaitė policijos sulaukė ir patraukta teismo atsakomybėn.

Klaipėdos Krašto Gubernatorius

p. Merkys išvyko mėn. atostogų gydytis. Tuo laiku jį pavaduos gubernataros patarėjas Vikt. Gallius.

Vagonai suspaudė sukabinėtoją.

Radviliškio stoties vagonų sukabinėtojas Pranas Cibatavičius, sukabinėdamas manevruojančio traukinio vagonus, buvo vagonų suspaustas ir sunkiai sužalotas. Cibatavičius nugabentas Panevėžio miesto ligoninėn.

binėtojas Pranas Cibatavičius, sukabinėdamas manevruojančio traukinio vagonus, buvo vagonų suspaustas ir sunkiai sužalotas. Cibatavičius nugabentas Panevėžio miesto ligoninėn.

„Ukininko Patarėjas“ eis kas savaitę, o „Ukis ir Gyvenimas“ ir „Sodyba“ nebeisėis.

Žemės ūkio rūmai nutarė pertvarkyti „Ukininko Patarėją“. Jis nuo lapkričio mėn. 1 d. vietoj dvisavaitinio bus leidžiamas kas savaitę 8-12 puslankių, didelio formato.

Savaitinio „Ukininko Patarėjo“ astuoni numeriai, kurie išeis iki Naujų metų bus siuntinėjami nemokamai visiems pieno perdirbimo bendrovių nariams, jaunųjų ūkininkų ratelių nariams ir „Sodybos“ laikraščio prenumeratoriams. „Ukininko knygnėlio“ knygtės, kurios buvo duodamos, kaip nemokamas priedas prie „Ukininko Patarėjo“ iki Naujų metų nebus išleidžiamos. Radio laikraštis „Ukis ir Gyvenimas“ ir „Sodyba“ nuo šių metų lapkričio mėn. 1 d. sustabdomi leisti. Per radio, vietoj „Ukis ir Gyvenimas“ bus skaitomi atskiri straipsniai ir žinios iš „Ukininko Patarėjo“.

Baigti kasinėjimai Apuolėj.

Pasibaigė gen. Nagevičiaus vedamai Apuolės pilies volo tyrinėjimai. Kaip

Vyt. Alantas.

Tarp penkių ir septynių.

(Taša)

Kartais jam rodydavosi, kad jis kalba ir vaikščioja po sceną, ne savo valios vedamas, bet kažin kokios vidų stipriai užsuktos spyruoklės stumiamas. Tačiau, nors ir įsigilinęs buvo į rolę, Naubartas nė valandėlei nenustojo sekęs save. Pjesės herojus vaidino, o Naubartas žiauriai kritikavo, stovėdamas užkulisy. Dėl kiekvienos nenuosirdžios arba klaidingos balso intonacijos, dėl kiekvieno nepritaikyto vidaus pergyvenimams judesio žiaurus kritikas grūmodavo jam kumščiu. Bet už tai vaidlį jautė neapsakomo malonumo, kai viskas buvo tvarkoj. Jo energiją didino dar ir ta mintis, kad jo pasisekimas bus geriausias kerštas Julei: jis pasidarys žinomas, populiarus artistas, o kas jį? Paprasta mergiotė!

Pirmas veiksmas pasibaigė su pakilusiu notaika. Režisierius ir kolegos jį sveikino. Niekas neabejojo, kad debiutas pavyks.

Per antrą veiksmą atsitiko tai, ko Naubartas labiausiai bijojo. Jis nežinojo, ar Julė yra teatre ar ne, bet jis jautė, kad ji turi būti. Ir tikrai, ant ram aktui prasidėjus, jis pamatė ją parterį, pirmoj eilėj su anuo jaunu ponu, kuris rūkė cigaretės su pauksuo-

tais galiukais. Naubartas atsiminė, kad per pirmą veiksmą pirmoj eilėj dvi kėdės buvo tuščios. Jie sėdėjo suglaudę pečius, ir ji šypsodamos kažin ką jam šnibzdėjo į ausį. Iš pradžių Naubartas negalėjo susivokti, ar jo keliai linksta ar scena emė dubti. Replika, tą momentą turėjusi išeiti iš jo lūpų gyva ir sparnuota, išėjo kaip iš automato. Staiga atsivėrusi širdis žaizda suparaliziavo jo kuno lankstumą ir fantazijos lakumą. Nuovargis, didelis nepaprastas nuovargis apėmė jo kūną. Sunki našta slėgė jį prie žemės. Artistas iš paskutiniųjų turėjo valtytis, kad nesukniubyt ir nepradėtų raudoti scenos vidury. Jis panėšėjo į galingai liepsnojusį, o dabar vos šmėkstantį židinį, kažin kieno žiauri ranka kluustelėjo jį kibirą paplavų. Rūšiai, taip tvirtai užsimezgę tarp vaidilos ir šalės per pirmą veiksmą, staiga sutruko, lyg milžiniškų žirklių nukirpti. Pirmą jis jautėsi galingas, valdą tuos šimtus žmonių, o dabar susiraukę, tartum jam kas būtų ištraukęs troną iš po kojų. Jis įtempė visą savo valią atsispirti gresiančiai katastrofai, bet... jį ten sėdėjo potamsėj šalėj, suglaudusi pečius su jaunu ponu ir šypsojos iš jo pastangų.

— Kas tamstai pasidarė? — šaukė režisierius po antro veiksmo. — Taip

V. Vaištaras.

Lietuvių provincijoj reikalui.

Jeį jau S. Pauly galima skūstis, kad sunku apsaugoti mūsų lietuvius išėivius nuo istautėjimo, tai apie provincijoj gyvenančius baisu ir galvoti.

S. Pauly turime lietuviškas organizacijas, kurios kiek galėdamos dirba lietuviybės dirvoj. Turime lietuviškas mokyklas, kuriose jaunoji karta auklėjama lietuviškoj — tautiškoj dvasioj, turime, pagaliau, savo parapiją, kur kas sekmdienis ar šventadienis girdime lietuviškas pamaldas, kur vargo slegiami lietuviai aukoja savo nelaimės Tam Kuris visą valdo ir saugo.

Bet ir tai toli gražu mes dar nesame patvirtoti, nemokame ar nenorime būti dėkingais mūsų protėvių kapais nusėtai gimtinei žemelei. Nemokame save gerbti, pasirodyti, kad mylime savo tėvynę, kad esame jos tikri sūnūs. Nemokame suprasti kas tai yra tėvynė, kas gimtoji kalba ir visa kas reiktų mums šventai gerbti.

Čia mums reikia tik noro ir visa tai įvykdoma.

Bet provincijoj gyvenąs lietuvis, nors ir norėtų leisti savo vaikučius į lietuvišką mokyklą, nors norėtų lietuvišką pamaldų pasiklausyti, bei dalyvauti organizacijose, dirbti lietuviybės labui, bet jis... negali. Sunkios aplin-

jau buvo pranešta, 8 metrų aukštumo vole buvo rastos dvi tvirtovės sienos, senesnė — sudėgusi ir vėlesnė — geriau išsilaikiusi. Paskutinė pastatyta iš stambių ažuolų ir beržų rastų. Ji tuoj po pastatymo buvo užpilta žeme ir patikrino volui tvirtumą. Pirmoji gi siena, kaip parodė paskutinių dienų tyrinėjimai, bet stovėjo neužpilta, kol nesudėgė ir turėjo prieš save dar nedidelį volą ir grovį, pripildytą vandens. Kasinėjimus baigiant, į Apuolę buvo atvykęs Dotnuvos akademijos profesorius geologas Ruokis. Jis pritarė padarytoms išvadoms ir kiek jas praplėtė.

Latvių profesorius Balodis anksčiau atsilankęs kasinėjimuose, dabar prisuntė gen. Nagevičiui pasveikinimą su labai sėkmingai atliktu darbu, o latvių filologų draugijos pirmininkas prof. Blesse pakvietė jį padaryti Rygoj viešą pranešimą.

kybės jį nuo to kilnaus — reikalingo darbo toli skiria. Daugelis mūsų išėiviu randasi įvairiose Brazilijos provincijoj vietose, kur maža saujelė lietuvių sunkiai dirbdama pelnosi sau duonos kąsnį.

Daugely fazendų nėra mokyklų. Miesteliai toli ir kavos darbininkui neprieinami — perbrangu būtų vaikučius laikyti miestely ir duoti visą kas reikalinga. O beto, norėdamas apsiginti nuo nedateklio, jis turi savo vaikūtį imti drauge į kavą. Vaikutis vos pakelia matiką, jau turi kepti karštoje sauleje, o ne svajoti apie apšvietą. Tokiose sąlygose, aišku, eina greičiau prie istautėjimo mūsų jaunoji karta, nes jos niekas nepamoko, nenurodo kelio į lietuviybę. Tuo pačiu susigyvena su vietiniais gyventojais, savinai iš jų visus papročius bei tradicijas, mažiau girdi gimtąją kalbą ir todėl ima užmiršti gimtinę ir visą kas reiktų šventai gerbti.

Tarp šių provincijoj darbininkų yra ir dar mokančių skaityti bei rašyti. Yra norinčių turėti ką nors liuoslaiktu paskaityti knygą ar laikraštį. Bet kaip prie jų prieiti? Daugelis nežino nė laikraščio antrašo, nors ir norėtų jį užsiprenumeruoti.

Man teko kalbėtis su vienu jau 6 mt. gyvenančiu Brazilijoj lietuviu, kuris nors ir susipratęs žmogus, bet ištikro nežinojo, kad S. Pauly yra lietuviškos organizacijos bei lietuviški laikraščiai. Koks jis buvo linksmas ir dėkingas, kaip aš jam daviau lietuviško „Liet. Braz.“ laikraščio antrašą.

Čia tai ištikro liūdnas vaidzas ir skaudi, apverktina padėtis lietuviui, kuris ir prie geriausių norų negali išsaugoti jaunosios kartos nuo istautėjimo.

Čia tai reiktų visiems susirūpinti ir kiek galint padėti išsaugoti, tautinėj dvasioj išlaikyti lietuvišką jaunimą, kad jis nepamirštų gimtosios kalbos, kad mokėtų branginti visą kas būtina reikalinga šventai saugoti.

NORIU PIRKTI gerą siuvamą kojine mašiną „SINGER“

Taipat reikalingas prie siuvimo tuokiny 12-15 m. amžiaus. Kreiptis RUA DA GRAÇA, 157. (BOM RETIRO) S Grinevičius.

vaidindamas, tamsta žudai savo karjerai Naubartas tik bejėgiškai pamojo ranka ir nuėjo į savo kambarį.

Paskutinis veiksmas praėjo sausiai. Publika plojo tik iš mandagumo. Debiutas visiškai nepavyko. Vietoj gėlių, ovacijų ir fotografijų laikraščiuose — tuštuma...

Naubartas parėjo iš tetro kaip girtas. Nepasiseikimas scenoj jį galutinai apglušino. Pasirėmęs stala, jis abiem rankom spaudė nervingai tūksiančius smilkinius. Nors smagenys dirbo inerte, bet jo galvoj siautė toks chaosas, kad jis nieko negalėjo susivokti. Tik vienas dalykas jam buvo aiškus: jo karjera baigta, jis išmestas iš gyvenimo, kaip nugaraužtas kaulas į atmatų duobę, kur knibžda visoki parazitai.

— Maistas parazitams — nusikvatojo jis savo širdy. — Mėšlas kitiems tarpai! Juk mano tariai draugai žiaugsis mano pralaimėjimu. Mano pralaimėjimas bus jiems pakopa... Ir vis dėl tos moters!... — Naubartas dar labiau suspaudė galvą, tartum bijodamas, kad neplytų kiaušis ir neišeitų jo protas.

Gilus, gilus nusiminimas, skaudus savęs galiesys apėmė visą jo sielą. Rodėsi, kad viso pasaulio skausmas tą momentą susispietė viename taške — jo širdy. Jis rymojo, kaip iš akmens nukalta skausmo statula, jos sausas žvilgsnis smugo kažin kur į erdvę, ant jo pasivėrusių, iedžiuvusių lūpų slankiojo karti šypsenos.

tai jį pervaziavo ir... nudardėjo. Jis gali sau račiotis skausmuose, bet niekas neateis sutvarkyti jo žaizdų. Silpnų, nuskriaustų, pamestų — visų toks likimas.

Bet kuo jis kaltas, kad taip giliai mylėjo ir taip akiai tikėjo savo meile? Kuo jis kaltas, kad meldėsi supuvusiems dievams? Jis nubaustas už savo pasitikėjimą. Nesvyruodamas, su išskėtomis rankomis jis puolė laimėti ir gėbį ir... nusvilvo sparnus. Vadinasi, moters meilė yra melas, niekišybė, apgavystė, vadinasi, gražiame obuoly visada lindi supuvę grūdai, vadinasi gražių rožių bukieite visumet glaudžiasi gyvatė su parengtu kirsti geluoniui!

Naubartas atsistojo ir perėjo per kambarį.

— Ka daryti? Kur dėti savo sielvartą? Eiti maldauti ją pasigailejimo? Niekadosi! Niekadosi jis neišlauzios po kojoms moters, kuri susiteršė kito gėbį. Jis galėjo žemintis prieš ją, kol nežinojo, kas ji yra. Bet dabar!... Gatyvėms nieks nesilenkia. Keršyti? Kuo? Mirtimi? Taip tegul jo mirtis gula ant jos sažinės, tegul ji per visą gyvenimą neranda ramumo! Jo griaučiai pakils iš kapo ir apkabins jos sažinę, smailūs, treška kaulai lįs į jos sielą... Numirėlis, kaip sujudintas melnūzis, tol žiūrės savo išpuvusiomis akimis į jos blizgančias akis, kol iš jų išsėrvės gyvybės šviesa. Griaučių kerštai! Bet ar ta moteris turi sažinę? Ar jo mirtis nepatenkintų tik jos savimylės?

(b. d.)

Lietuvos Konsului S. Paulo, P.
DR. P. MAČIULIUI
 ir jo šeimai reikiame savo nuosirdžią užuojautą brangiam tėveliui mirus.
 Vagneriai.

S. Paulo Lietuvių Kolonijos Ponui Konsului
D-ruui Petruui Mačiuliui,
 Liūdesio valandoje mirus brangiam tėveliui, reiškia giliausios užuojautos.

Mūsų paštai.

Žmonės dažnai skundžiasi redakcijai, kad jie negauna savo korespondencijos, arba jei yra gaunami, tai žymiai suvėluota. Mūsų laikraščio skaitytojai tame kaltina laikraščio administraciją, kad ji laiku neišsiunčianti ir t.t.

Cia, žino-na blogas dalykas, kad žmogus su mokėjęs pinigais negali laiku gauti laikraščio. Bet laikraščio administracija irgi nėra tame kalta, nes visad šeštadieniais yra išsiunčiama visa korespondencija. O jeigu skaitytojas jos negauna tai čia ne administracijos kaltė, bet pašto tarnautojų, kurie nesąžiningai pildo savo pareigas. Yra atsitikimų, kad provincijos pašto agentūroje visai nekreipiama dėmesio į korespondenciją. Jėgęs paprašyk — išdidus valdininkas nepasukęs galvos, tvirtu balsu atkerta — nėra! — O tuo tarpu korespondencija guli užmesta kertėje.

Arba ir S. Paulo. Vienam lietuviui jau daugiau pusantro mėnesio kaip atėjo iš Lietuvos pinigai, bet pašto nėra jokio kvietimo juos pasiimti. Pinigų išdavėjas liepia laukti kvietimo, nes jau ešą du kvietimų pasiūsta. Tad kur jie? Aišku, pašto „sažiningų“ tarnautojų kur nors užnešti.

Redakcija taip pat gauna daug laišku su atpėlieno žymėmis. Mėgink pasiklausti kas uos „tikrina“ — tave tik iškolius ir tiek tegausi.

Nors nes Lietuvoje turėdavome tokių „kontroliuotojų“; bet čia, tiesą pasakius, jų yra daugiau.

Visi paštų valdyba turėtų prižiūrėti, kad ir „strangeirų“ korespondencija nežūtų ir nebūtų kontroliuojama.

Koresp.

Kronika.

Statyba eina.

Lietuvių mokyklos V. Belojo statyba jau baigiasi. Netrukus baigs dažyti visos kumbarius ir galima bus pradėti imtis darbo mokyklos atidarymui. Pats mokyklos namas randasi gražioje vietoje — ant kalno, kuris pagrazins visą Villa Bellos rajoną. Tai pirmas paminklinis ir gražiausias Villa Bellojo namas.

Mirė Edisonas.

Perėitęs savaitės pradžioje, mirė Tomas Alva Edisonas, kuris per savo gyvenimą yra išradęs virš 1.000 naujinių dalykų.

Tomas Alva Edisonas buvo neturtingų tėvų vaikas. Savo jaunystėje skurdžiai gyveno pardavinėdamas laikraščius. Paaugęs tarnavo įvairiose vietose ir liuoslaikiu kiek begalėdamas mokinosi. Užsidirbęs šiek tiek lėšų, Edisonas ėmė daryti įvairius mokslinius bandymus.

Svarbesni jo išradimai yra šie: gramofonas, elektros lemputė, beto jis pagerino telefono aparatą ir dar šimtus išradimų. Jo išradimai kainuojami milijonais dolerių. Keli metai atgal jis užpatentavo savo tūkstantinį išradimą. (gyveno ir mirė Amerikos J. Valstybėse.

Judošiškų darbų sukurtuvės.

Spalių mėn. 25 d. sueina lyginai vieni metai, kaip lietuvių kolonijos išgamų banda, apakusi ir pametusi žmoniškumą, įvykdė banditišką žygį sudėgindama ir sunaikindama „Lietuvius Brazilijoje“ redakcijos patalpą ir turta, pasinaudodama valdžios suirute. Nors tai skaudus ir liūdnas faktas, bet mes keldami akikūten parodomė, kad mūsų jaunoj kolonijoje, esama ir tokių apakėlių, kurie savo broliui moka akis bei širdį išplėsti pametus žmogiškumo jausmą.

«Lietuvius Braz.» Lietuvos Vyriausybės ir dosnių brolių aukomis vėl sustiprėjo ir vėl neša šviesos kibirkštis vargstantiems broliams Brazilijoje.

Report.

Lietuvos Konsului S. Paulo ponui
DR. PETRUI MAČIULIUI
 ir šeimai, jo tėveliui mirus, reikiame širdingiausių užuojautų.
 Konsulato bendradarbiai.

S. Paulo lietuvių Konsului
DR. PETRUI MAČIULIUI,
 mirus mylimam tėveliui, reikiame gilia užuojautą.
 A. ir F. Čemarkai.

Lietuvių Konsului S. Paulo Ponui
Dr. Petruui Maciuliui ir šeimai
 Nuliūdimo valandoje, mirus jo tėveliui, reikiame giliausios užuojautos.
 Dr. J. Basanavičiaus vardo liet. mokyklos Tėvų Komitetas.

Gerbiamam mūsų globėjui Lietuvos Konsului S. Paulo
P. DR. P. MAČIULIUI.
 Skaudaus liūdesio valandoje, dėl jo brangaus tėvelio mirties, reikiame giliausios užuojautos.
 Dr. J. Basanavičiaus vardo liet. pradž. mokyklos mokytojas ir mokiniai.

S. Paulo lietuvių kolonijos Konsului
Gerb. Dr. Petruui Mačiuliui
 liūdesio valandoje mirus mylimam tėveliui, reikiu gilia užuojautą.
 J. Januškis.
 S. S. „Lithuania“ pirmininkas.

Šiaurietė.

Anelė Dapkūnaitė.

By tik važiuoja. Jei ji nevažiuotų, joms reikėtų. O ar išėjime, ar suėjime — vis pirmtinė. Dabar bus ramu. Iki kada grįš, jau jos bus ir ištikėjusios.

Atsisveikino ir išdardėjo. Tėvas vežė. Jam vistiek. — Tegu važiuoja. Užtek ir čia, — vienas sau galvojo.

— Tik ne į miestą! — dar suriko motina. Jai rodė, kad sakė „neleisk“. Bet kaip neleisi. Visos neįėjusios, o kitos nevažiuoja. Argi varysi katrą?

3.

Kaunas. Keleiviai ruošiasi iš traukinio Vieni renkasi daiktus, kiti vaikstosi. „Puch - puch - puch“, lyg paskutinią kvapą leidžia lėtdamas traukinys. Janė su Verute pakilo. Pasilėmė ryšulius.

Iki Kauno buvo smagu ir gerai, bet kur dabar? — Mane taip traukia į Kauną — prabilo Janė.

— Užeisim nors pažūrėt, — atsakė Verutė.

Grūdosis sykiu su žmonėm. Perėjo per stoties vartelius ir ėjo.

Kur ir ko? — Pažūrėt. — Slankiojo gatvėm. Žiūrėjo langus,

vitruinas. — Taip gražu. Nor vis bežiūrėtum, — buvo bepradedanti įspudžiais dalytis Janė. Ją pertraukė, kelią paskodamas žydas.

— Mesta išcete? — Abi žiopsojo. — A šitūžyt? — šnekino jau lietuviškai.

Miesčionis, pamatęs su ryšuliais bežioplinėjiančias kaimietes. tuoj suprato kur ir ko.

Janė krūptelėjo. — Ne, — ir pagreitino žingsnius. — Žiūrėk, jau pradės užkabinėti. — suskubo Verutė, — Eiva į autobusų stotį.

Paklausė policininko kur ir nužingsniauvo.

— Kur važiuojat? — klausinėjo autobusų savininkai ir agentai.

Keleivės viena į kitą tik pažiūrėjo. Ir pačios paklaustų „kur“, jei tik kas atsakytų. O čia aspito, neatsikrestė. Bruka net bilietus.

— Kur? — pakartojo. — Nežinom.

— Nežinot, kur važiuojat, — išsišiepė storas, kaip nupenėtas žydas ir pervadė keleivės akimis. Net nejauku pasidarė.

— Bėkim iš čia, — pabūgo Janė. — Vai ko? Kas čia ką darys?

Tiek žmonių, — nepaisė Verutė. Iš išskaitė ant autobuso parašą „Mariampolė — Kaunas“.

— Eiva, — [Mariampolė? — vėl pristojos žydas.

— Kur reiks, tai ir nuvažiuosim, — perpyko Verutė.

— Nu, važiuokit, — ir atsitraukė. Autobusas jau beveik pilnas.

Verutė pastebėjo pačiam gale apsiklėstusią skarele storą kaimietę ir išdrįso paklausti:

— Ar, ponia, Mariampolėi Suvalkijoje?

— Suvalkijoje; — atsakė ir pervedė akimis nuo galvos iki kojų. — Tai jūs pirma syk?

— Pirmą syk. Mes tarnaut norim. — A, tai važiuokit sykiu. Jūs pažįstamų neturit?

— Neturim. — Tai aš jums ir vietas suieško-siu, — nusispysojo maloniai.

Net palengvėjo. — Pirkit bilietus ir sėskit, — vėl pristojos žydas.

— Kiek? — 5 litai, — Aš mokėjau 4 ir jos tiek mokės, — užsistojos nepažįstama.

— Nu tegu 4. Sumokėjo. — Važiuoja.

— O iš kur jūs? — Iš Salauzų. Ir nusipasakojo, kaip viskas prigirė, kaip nér ko valgyti — O aš iš Šilentų. Buvau darbo birtoje mergu.

— Negavot? — užklausė Verutė. — Tai, mergu, kaip mėšlo. Prisirinkę tokių šmadarkų. Ką ten imsi!

Janė nusipurtė. — Strakalienė (taip vadinosi kaimietė) manė, kad jai šalta iš kelsonės, ir

ramiai tęsė toliau. — Dar į kaimą nenori. Girdi, sunku. Dykaduonės! Ak jau į tą biržą ir eina paskutinis.

Salauzietės tyli. — Viena pas mane galėsit eit, — palūkėjus vėl šnekina.

— Gerai — atsakė Verutė. Janė vis tyli.

— Kita pas kaimynus. Ir jie prašė parvežt mergą. Su algom susitakysim, kaip parvažiuosim.

Autobusas jau Mariampolėj. Nė dviejų valandų nevažiavo.

Strakalienės laukia arkliai. Jaūnas vyrukas Aplink vežimą sukalojasi. Miklus, kaip vijurkas.

— O mama, parsivežėt, — pratarė besisveikindamas.

— Pakelui susitikau, — sėdo Strakalienė ir parodė Janėi vieta šalta savęs.

Janę traukia atgal. Bot kur dingisi? Atsisėdo.

Vincas visą laiką sekė ją akimis. — Pšenuc, graži. Išbėgus, kaip kanapė! Tokia atlaši...

— Kam aš važiauvau, — graudinosi Janė. Kad būtų turėjus pinigų, būtų grįžus atgal.

Namie visos trys sesers ramiai su motina. Ji viena tarp svetimų. Ir dar ta boba prisidėjo. Vis šnekina, šypsoši. Jai taip nėra noro kalbėt.

— Šita lūtesnė, tai bus man. Bent neatsisėps, — nužiūrėjo iš anksto Strakalienė.

(B. d.)

KRONIKA.

— Lietuvių namas Bom Ketiro rajone, šio mėn. pabaigoj irgi bus baigtas remontuoti. Atremontuotas namas (salė) įgys gražią, lietuvišką išvaizdą, kaip iš oro, taip ir iš vidaus.

Nome ir salėje bus patalpintos visos organizacijos. Ypač geros sąlygos Sporto sągai, kuri turės įvairių sporto įrankių kieme, tas pats kiemas tiks žaidimams ir gimnastikai, kaip vyrams, taip ir mergaitėms. Beto yra atskiras į salę įėjimas, kuris bus papuoštas lietuviško stiliaus vartais.

Kitas įėjimas iš gatvės, kuris skaitomas namų šeimininkų ir redakcijos. Namų šeimininkų priežiūroje, randasi gera lietuviška valgykla, kurioj lietuviui turi progos patogiai paviešėti.

Visgi malonu pažymėti, kad lietuviui, dėka p. Konsulio ir kitiems ne-nuilstantiems darbuotojams, S. Paulo mieste turi savo jaukias patalpas.

Korespon.

— Spalių 22 d. gauta žinia iš Lietuvos, kad savo ūky — Panemunėlio val. mirė Lietuvos Konsulo S. Paulo Dr. P. Mačiulio tėvelis.

IVAIPENYBĖS.

Iš garsių žmonių gyvenimo

Garsus pasaulio fizikas ir matematikas Izaokas Niutonas 8 metus rašė knygą, kurioje buvo padaręs paminiausius žemės, saulės ir planetų judesių apskaičiavimus. Paskutinę dieną, kada baigė rašyti šį veikalą, taip buvo linksmas ir gerai nusiteikęs, kad palikęs ant stalo knygos rankraščius, išsiskubino į spaustuvę tartis dėl knygos spausdinimo. Ejo ir džiaugėsi, pabaigęs sunkų 9-rių metų darbą. Nė manyti nemanė apie paliktą ant stalo knygą, o tuo tarpu, gal būt, tuo pačiu laiku, kada jo sieloj buvo didžiausias džiaugsmas, jo šno Diamantas draskė ligais dantimis ir nagais nusitraukęs nerūpestingai paliktus rankraščius. Tik koks persigandimas buvo, kada parėjęs Niutonas rado kambarį į šmotelius sukandžiotus lakštus ir juose gulintį Diamantą. Nepratarė sūniui nė žodžio — pakvietė tarnaitę ir įsakė išliuoti kambarį, o pats tuoj sėdosi prie stalo rašyti iš naujo. Ir por 6 metų vėl ją parašė. Koks menkas apsilėidimas pareikalavo tokios aukos — 6 šių metų darbo,

Krištas. Statulą pastatyta Rio de Janeiro.

Garsus dailininkas ir architektas Mykolas Angelas kartą naktį sapnavo gražų angelą. Tuoj jis išlipo iš lovos, pasigauna plaktuką ir kala šaltame marmry gabale šitą angelą. Tarnaitė, išgirdusi vidurnaktį bildesį, atsikela ir nedrąsiai priėjusi orie durų, mato prako skylutę, kad jos ponas vienais marškiniais ir prie silpnai degančios žvakės kala marmurą. Ji sumanė dailininką išgąsdinti. Trenkė su kojų į duris, bet Mykolas Angelas net neatsigrėžė — jis taip buvo įsigilinęs į darbą ir paskendęs įkvėpime. Antrą kartą tarnaitė sutrenkė ir sušuko, bet Mykolas vėl nieko, Trečią kartą sušuko: „Degam!“ Tada tik dailininkas irgirdo šauksmą ir pasigriebęs pradėta kalti angelą, išbėgo su savo kūriniu į gatvę. Sujudo žmonės, o dailininkas stovėjo apkabinęs savo angelą, kaip motina savo kūdikį.

Ekspedicija motociklais į pietų ašigali.

Pranešama, kad žymus norvegų lakūnas, maj. Tryvo Gran, rengia naują ekspediciją į pietų ašigali. Jo numatyta ekspedicijos planu antroji kelionės dalis bus atlikta motociklais. Vienam žurnalistui jis pasiūkines, kad sunkioji ekspedicijos dalis yra pereiti ledų kalnus. Šią kiltūtį nugalėjus yra jau nesunku toliau keliauti motociklais, nes plokščikalnus esąs lygus kaip grindinys. Ekspedicija išbus Antarktikoj 4 savaites. Su ekspedicija vyks penki vyrai su dviem motociklais.

„LIETUVIS BRAZILIJOS“
— ISEIVIO DRAUGAS.

„Oi, tikrai pabaiga svieto, —
Ziūr, Tamošius su Elzbieta“,
Širdys, mat, visų apsalò,
ir kalboms nebuvo galo,
Kad Tamošius Bekepuris
Nuosavą Elzbieta turi.

XII.

Na, skaitytojau, ant galo
Sėskime ir mes prie stalo,
Gerkim vyną, gerkim alų!
Nes Tamošius visus kvietė
Jo vestuvių pažiūrėti.
Per ilgai jis mus vargino,
Kol surado sau merginą.
Bet dabar užmirškim viską.
Tegul viskas žiba, blizga!
Muzikantai tegul groja,
Stikluose alus puoja,
O jaunieji tegul šoka,
Ir tegul jie pasimoko,
Koks senesniams didis vargas
Sukinėtis apie mergas...
Tad kiekvienas, kol dar jaunas
Tegul sau mergaitę gauna,
Nes kitaip — bus kaip Tamošiui...
Taip jums sako Alijošius.
(galas.)

SPAUDA — MŪSU GALYBĖ.

Tamošius Bekepuris.

(tąsa)

VIII.

Pamaldos senai jau baigtos,
Skirstytis žmonėms jau reiktų,
Bet, matyti, jie neskuba:
Šiandie bus daugybė šliučių.
Pažiūrėti kam nerodu?
Bet ir laukt jau nusibodo...
Staiga viskas sujudėjo,
Sukuzdėjo, sušnabzdėjo:
Na, tai reiškia prasidėjo...
Poros viena paskui kitą
Eina prižadų darytų...
O širdis Tamošiui mušas,
Nebejaucia kūne dūšios:
Bet tai paprastas juk daiktas,
Reiškia, jaunos dienos baigtos...

IX.

Staigė mato prie altoriaus
Oną, dukterį Garboriaus.
Šale jos dailus vaikinai.
Ona galvą padabinus

Tuliomis, rūtų šakaitėm;
Rodosi, kaip karalaitė.
Girdi šnabžda žmogų į žmogų,
„Garboraičia su Klimoku...“
Šito jis visai nelaukė...
Galvą kailiniuos įtraukė,
Pažiūrėjo į Elzbieta:
„Taip tai darosi ant svieto...“
Mūs Tamošius atsiduso,
Ir pakrapstė kitą ušą...

X.

Greit ir jo eilė atėjo
Kankas kryžiškai sudėjo,
Neapleisti prižad jo
Ir klausyti, ir myleti
Už viską labiau ant svieto
Savo nuosavą Elzbieta.
O paskui sumainė žiedus, —
Na, ir pabaigtas mėsiedas...

XI.

Muzikantai prie špitol's
Pasitiko juos iš toli,
Grodami jiems maršą puikų.
Grojo klarnetu ir smuiku.
Iš visų spēkų jie grojo,
O basetle turavojo...
Žmonės gi iš viso rinko
Pažiūrėti susirinko...

Metinės su-
kaktuvės.

Šiais metais spalium 25 d. sueina lygiai vieni metai, kaip Brazilijos demokratine valdžią, revoliucijos keliu, paėmė tautininkai.

1930 m. spalio mėnesy, išrinktam prezidentui Dr. Julio Prestes, besirengiant užimti vietą, susipratę, tikri tautos sūnūs numatė, kad naujojo prezidento neinama tiesiu keliu tautiskame darbe, o vedant tautą prie materialiu ir moraliu nuostoliu — pradėta revoliucijos keliu taisyti tautos interesus. Ir štai, prieš metus laiko, t. y. 1930 m. spalio mėn. 25 d. be didelių aukų paimama vyriausybė tautininkų rankosna.

Vedė tautą prie pragaišties, valdžioje buvę žmonės ištremti iš tėvynės.

Aišku, per tą trumpą laiką, naujoji vyriausybė neką galėjo nuveikti, o bėto, ištikus pasauliniu kriziu tapo paliesta ir Brazilija. Grįžtant pasauliui į normales vėžes ir mūsų Brazilija išeis iš sunkios būklės.

Pašto dėžutė

Redakcijoj yra laišakai:

V. Andriulytė, S. Avižius, S. Ariauskas, V. Bučinski, K. Bagdonas, K. Bėtus, P. Daugirdas, O. Davolytė, P. Genys, P. Gaius, R. Gudonytė, J. Jasas (pinigai), J. Jodelis, M. Kateos (?), O. Karevienė, A. Katelė, K. Kazaskas, K. Laucius, A. Liubėikas, T. Mažeika, T. Naciui, J. Povilaitis, K. Plantas, P. Rimkevičius, P. Ramanauskas, V. Raviolis, A. Smalakytė, T. Šablevičiui J. Vabolis, A. Varnys, B. Zautra.

Darbas yra gyvenimo druska: ne tiktai saugo nuo pagėdimo, bet duoda jam ir skonį.

Neapykanta nieko nesukuria — ji naikina save ir kitus.

Alijošius.

Giminių potvynis.

I.

Ten laukai plačiai žaliuoja,
Žydi obelys ir kriaušės.
Vaikščiodams keltu žaliuoju
Žmogus jaučias, kaip įkausęs.
Ten pušynai nosį trina,
Ten papieviai, — nors voliokis.
Gieda paukščiai ten šeimyna
Dainas šiokias ir kitokias...
Šitą žino visi žmonės,
Bet geriausiai — tai miesčionys.
Mėgsta jie gražiuosius žodžius,
Bet gražiausius jiems tai — „sodžius“.

II.

Mieste vasarą nuobodu.
Dulkės ir kvapai visoki.
Nei čia pievų, nei čia sodų, —
Kur pauostyk — viskas dvokia.
Neužgirsi čia paukštelio, —
Triukšmas gatvėj ir ant kelio.
Rėjas bobos čia ant rinko,
Žmogų slėgia — nors raudoki.
Kvapas ir balsai visoki
Ten vėl čirpia katarinka.
Ir visi miesčionys baras.
Sako: „Velnias žin, kas daros...“
(b. d.)

Visuomenės dėmesiai.

„Lietuvis Braz.“ redakcija praneša visuomenės žiniai, kad norint įdėti laikraštį bei kokį pranešimą, ar skelbimą — reikia jį įteikti ar prisijungti redakcijon ne vėliau iki trečiadienio, nes priėmimo atveju — vėliau nebus galima laikraštį talpinti. Viena redakcijai sudaro daug kablumų — antra tai, kad gali nebūti vietos laikraštį.

Taipat būtų pageidautina, kad ir korespondentai to prisilaikytų, nes suvėluotos korespondencijos netalpinamos.

Redakcija.

AR JAU ATNAUJINAI PRENUMERATA?.. SKUBINK, KITU BUDU NUSTOSI DAUG NAUJIEŲ IR ĮVAIRENYBIŲ!

PRANEŠIMAS.

Spalių 25 d. 1 val. pp. įvyks futbolo rungtinės (Mookoj) su C. A. „Falcão Paulista“, jų aikštėje.

Visi sportininkai renkasi į Mokos liet. mok., rua da Mooca, 632 nr. Dalyvavimas žaidėjams būtinas.

V-ba.

Laukiantiems laišku.

„Lietuvis Brazilijoje“ Administracijos randasi daug laišku iš caixa postal. 3902, kurių nėra galimybės paskelbti laikraštį. Norintieji sužinoti prašomi kauptis tiesiog į Administraciją ir klausti.

Einant klausti laišku, reikia pasiimti su savim pašto dežutės kvitą, nes kitu būdu laišku nebus išduodami, kadangi daugelis paėmė svetimus laiškus ligai negrąžina adresatui.

„Liet. Braz.“ Administracija.

BRANGŪS SKAITYTOJAI!

Juk Tamstoms bus ilgu ir nuobodu be laikraščio? Liuoslaikiu neturėsit ką veikti. Tamstos mėgstate knygas ir laikraščius?

„LIETUVIS BRAZILIJOS“ norėtų ir toliau lankyti Tamstas. Bet tai priklausys nuo Tamstų, jei jį kviesite: t. y. atnaujinsite prenumeratą. Todėl nieko nelaukdami sėskit prie stalo ir rašykite mums laiškelį ir atnaujinkite prenumeratą, kuri iki metų galo kainuoja tik 6\$000. Tad neatidėliodamas siųsk 6\$000. Prie progos ir kaimyną parąpink užsiprenumeruoti.

ADRESAS:

„Lietuvis Brazilijoje“ Administracijai. Caixa postal, 1764. São Paulo

Banco Allemão TRANSATLANTICO SÃO PAULO

Rua 15 de Novembro Nr. 38.

CENTRAS: VOKIETIJOS UŽJŪRIO — BANKAS BERLYNE. Skyriai Brazilijoje: RIO DE JANEIRO, SANTOS, CURITYBOJE, BAHIA, PORTO ALEGRE.

ATLIEKA PERLAIDAS Į VISAS PASAULIO ŠALIS AUKŠČIAUSIU KURSU IR GEROMIS SALYGOMIS. INDĖLIAI IR DEPOZITAI NUO 50\$000

KORESPONDENTAS LIETUVOJE:

Lietuvos Bankas Kaune.

Vokiečių fotografijų įstaiga „BERNARDO“

Įsteigta 1890 metais

Atlieka įvairius darbus fotografijų srity. Specialybė padidinti, o taip pat su dažais.

Darbas greitas, sąžiningas ir pigus. Vyksta į namus fotografijų reikalais. Daro iš fotografijų naujas.

ARTHUR SCHMIDT

Rua São Caetano, 111 (senas n.103) São Paulo.

D-ras EGBERTO CHAVES

Advokatas

visais reikalais priminės lietuvius savo raštineje Rua Benjamin Constant, 13 Nr. 4 aukštas salos 6 nuo 15 ligi 18 val.

Nemokančius susikalbėti portugaliskai priminės šeštadieniais nuo 10 ligi 11 val. Lietuvos Konsulate.

Dr. A. M. Kandia

Venerinių, vidujinių ir vaikų ligų. Priima: nuo 9 iki 11 v. ir nuo 3 iki 6 val.

Analizė ligoniams nemokama.

Rua Conselheiro Chrispiniano, 74, 2 aukštas, 28 apart. (Prieš teatrą Municipal.) Telef. 4-0218

Kalbama rusiskai, lenkiškai ir vokiškai

Andrea Do. ADVOKATAS

ir prisiekęs vertėjas.

Rua Direita 6, aukštas 3, salė 12 ir 12-a. Tel. 2-3116. Kontora atdara nuo 8 val. ryto iki 7 val. vakaro.

Parsiduoda sklypai Viljoj Armanda ir kitur. Taipat parsiduoda pastatyti namai išsimokėjimui.

Lietuviškų maldaknygių

galima gauti pirkti „Liet. Braz.“ redakcijoj. Kainos 2, 4, 6 ir 8 mlr. l, pro vinciją išsiunčiama gavus atlyginimą už knygą ir 500 reisų pašto išlaidoms. Adresas: D. Bevidas, caixa postal 1764, S. Paulo.

D-r. S. Meitin.

(Diplomuotas Geidelbergo ir Rio universiteto.)

Priima: vidurinių, vėneros ir nervų ligomis nuo 2 iki 6 val vakar. susikalbama lietuviškai.

RUA BARÃO ITAPETINGA 37-a salas 8-9. Tel. 4-0715.

PINIGŲ KURSAS.

Litas	---	1\$700
Prancuzy frankas	---	\$650
Vok. markė	---	3 \$850
Ital. lira	---	\$850
Doleris	---	16\$200
Urugvajaus pezas	---	7\$400
Argentinijos pezas	---	4\$500
Anglų svaras	---	69\$500
enkų	---	1\$800

Rusiska pirtis

rua Tenente Penna 29. (Bom Retiro)

yra vonios, numeriai ir bendra ir tik po 2 mlr.

NAUJAI PATOBULINTAI!

ŠIOKIADIENIAIS atidara nuo 10 val. ryto iki 10 val. vakaro.

ŠVENTADIENIAIS nuo 8 val. ryto iki 2 val. po pietų.

Daktaras

A. JAZARA-SNEGE

(Maskvos gydytojas nuo 1914 m.) Vidaus ligos, chirurgija, venerijos ir moterų ligos.

Priėmimas nuo 9 — 12 v. ryt. ir 2 — 6 v. v.

Ladeira Porto Geral 12 sobr.

(kampus Boa Vista ir 25 de Março)

2 andar, salas 4 e 5 Tel. 2-5068 Gyv. butas ten pat 5 aukšte.

Dr. B. K. Chipiakoff

(Maskvos universiteto 1914 m. laidos.)

Rua Ypiranga 15. app. 4. (kertė rua Santa Ephigenia)

Ligonius priima: nuo 4 iki 9 val. vak., šeštadieniais nuo 3 iki 8 v. v. Sekmadieniais nuo 10 iki 1 val. Venerinių, vidujinių ir psichinių ligų analizė nuo 6½ val. ryto iki 9 v. vak.

SAVIEMS PACIENTAMS ANALIZĖ NEMOKAMA.

Laboratorija

MEDICINIŠKAS IŠTYRIMAS

(Nugarakaulio smegenų kraujo šlapumo ir išmatų). Tikras ir geras.

DR. A. KANDIA IR M. KOGAN.

Rua Conselheiro Chrispiniano, 74, 2 aukštas. 28 apart. (Prieš teatrą Municipal.) Telef. 4-0218.

Lietuviška VALGYKLA

Priimama pensjonistai. Duodama pusryčiai, pietūs ir vakarienė pavieniams asmenims visomis dienomis.

Kainos pigios!

Rua Bandeirantes, 92. (Bom Retiro)

PHOTO GILUTZ.

Rua José Paulino, 152. S. Paulo.

VISIEMS ŽINOMAS KAUNIETIS.

Savo meniško darbo išplatinimui, darau meniškus paveikslus po 3\$. Beto darau 6 atvirutes šilkiname popiere už 7\$.

Ateikite įsitikrinti

Dirbtuvė atdara kasdien ir šventadieniais nuo 8 val ryto, iki 8 val. vakaro.

„LIET. BRAZ.“

gaunamas šiose vietose:

- 1) Luz stoties kioske,
- 2) José Paulino vaistinėj,
- 3) Prie pašto laiptų ir kampo,
- 4) Rusų vaistinėj Mokoje,
- 5) Lapej, rua Trinidade, 66 kampus 12 de Outubro gatvės, pas atskirus platintojus visuose miesto rajonuose ir „Liet. Braz.“ redakcijoj visomis dienomis.

skaityk ir platink „Liet. Braz.“

60.000 tuzinų kojinių.

Fabrika sandėly parsiduoda 60.000 tuzinų kojinių dar nenustatyta kaina. (Urmu ir pavientui) įvairiausios rūšys ir patogiausias pasirinkimas.

NAUDOKITĖS PROGA!

Atsilankykite fabrikon „SFINKS“, kuri randasi Bosque da Saúde, bondė 42.

Fabrica „Spingo“, rua Pereira Stephano, 26.

Megėjai braziliskoms filmoms.

Jėskoma dar keletas asmenų mėgėjų ruošiami filmų išdirbystei. Darbo praktika atliekama vakarais. Geros sąlygos. Atlikus prisirošimo darbą suteikiama vieta su užtikrinta ateitimi.

Kreiptis nuo 10 iki 14 val.
RUA Dr. HERCULANO DE FREITAS, 1. (bondė Augusta) SUSTOTI ANT RUA ANTONIA de QUEIROZ SKERSGATVIO.

Trumpa Šarkio - Žukausko biografija.

Jack Sharkey (Juožas Žukauskas) gimė Binghamton'e (N. Y.) iš lietuvių tėvų, kurie jau ilgus metus gyvena Šiaurinėj Amerikoj.

Juožas nors gimė Š. Amerikoj ir skaitosi tos didžios valstybės piliečiu tačiau savo lietuviškos kalbos, kurioj buvo išaugintas, neužmiršo.

Prieš rungtynes su žinomu boksininku Mac Tigre Šarkis - Žukauskas pareiškė spaudai, kad jis yra gimimo ir dvasios lietuvis, nors prieš tai jam buvo duodamos ir lenkų, ir rusų ir net estų kilmės.

Šiandien Šarkis turtingas, nors pradžia jo karjeros buvo nelengva. Nuo jaunų savo metų jis turėjo dirbti Rungling'o cirke, kur uždarbis siekė nedaugiau 7 dolerių į savaitę, o vėliau dirbo kaip mašinistas prie geležinkelių.

Jo svajonė būti jūrininku išsipildė vėliau po karo, kai įeiną į Š. Amerikos karo laivyną, kur jis papildė savo mokslines žinias ir čia pas jį pasirodė tikras patraukimas prie sporto.

Bet vienas įvykis Portugalijoj jam buvo lemiamas. Šarkis - Žukauskas užpuolamas dviejų peiliiais ginkluotų asmenų, nuo kurių išsisaugoja tik savo kumščių pagelba. Dabar mūsų Juožas pats pažįsta savo kumščių galią ir pradeda rimtai ir sistematingai kiekvieną dieną lavintis. Greitu laiku, nugalėdamas „Laivyno bulių“ - Š. Amerikos karo laivyno bokso čempioną negra patampa labai populiarius visame Amerikos karo laivyne.

Po keturių metų tarnybos laive viliojamas pasisekimų, Žukauskas išstoja iš laivyno ir pasidaro boksininku profesionalu.

Dabar jo karjera eina greitais žingsniais. Trumpu laiku jis nugalė žinomą negra boksininką Wilson'ą (1926 met.) ir Anglijos čempioną Scott (1930 met. vasario 17 d.) ir iškyla į areną pasaulinių boksininkų.

Iš visų rungtynių, kuriuose dalyvavo J. Šarkis - Žukauskas buvo pralaimėtos tik keletas, o visos kitos buvo laimėtos. -

Prieš paskutines rungtines su vokiečiu Šmelingu Šarkis buvo paskelbtas nugalėtu, dėl, neva, neteisingo smūgio, bet šias rungtynes užprotestavo New Yorko bokso federacija ir pasiūlė tas pačias rungtynes pakartoti, bet Šmelingas atsisakė.

Italo milžino Primo Carneros nu-

galėjimas mūsų Juožą Šarkį pastatė visų boksininku pasaulio akyse, kaip vieną iš rimčiausių kandidatų į pasaulinį boksininką ir nugalėtoją.

Reikia tikėtis, kad lietuvis Žukauskas dar mokės parodyti, ką reiškia lietuviška kumštis!

„LIETUVIS BRAZILIJOJ“

— GYVENIMO VEIDRODIS

„Lietuvis Brazilijoje“

persikėlė į naują butą, į rua Bandeirantes, 92. (Bom Retiro)

Iš Largo S. Bento galima važiuoti bonde „Nothmann“ 15 sustoti rua Prates skersgatvy. Iš kitų vietų - kiekviena bondė iki Luz sodo. Išlipus eiti rua Prates iki paskutinio skersgatvio, kuris ir bus rua Bandeirantes. Tračias namas į kairę bus 92 nr.

Pašto dėžutės numeris tas pats. Laiskai išduodami ta pačia tvarka.

«Liet. Brazilijoje» Redakcija.

Du metu patyrimo

parodė, kad -Lietuvis Brazilijoje.-

1. Yra pastoviausias ir rimčiausias laikraštis Brazilijoje ir visoj Pietų Amerikoj.
2. Yra tautinė minties lietuvių išeivių Brazilijoje žymios daugumos organas.
3. Yra lietuvių darbininkų Brazilijoje reikalų gynėjas ir patarėjas.
4. Yra tautinės krikščioniškos lietuvių kultūros ir apšvietos Brazilijoje judintojas, platintojas ir auklėtojas.
5. Yra viso pasaulio įvykių ir Lietuvos gyvenimo veidrodis.
6. Yra pigiausias laikraštis Brazilijoje ir visoj Pietų Amerikoj, nes metams kaštuoja tik 10 milreisių, pusė 6 milr. 3 mėn 4 milreisi, Lietuvoje ir užsieniuose 2 doleriai metams.

Brangūs skaitytojai!

Ar Tamstai negaila būtų skirtis su savo draugu - «Lietuvis Brazilijoje» laikraščiu? Mums, «L. Braz.» leidėjams, būtų labai gaila skirtis su Tamsta, bet mūsų skurdžios lėšos privers mus tai padaryti, jeigu ne sulauksime iš Tamstos atsilgynimo už praeitą laiką, arba prenumeratos atnaujinimo. Taigi tuoj, nieko nelaukdamas, sėsk, Tamsta, prie stalo ir rašyk mums marga gromatėle.

Adresas: «LIETUVIS BRAZILIJOJ», caixa postal 1764, São Paulo

Prancūzu Navigacijos Kompanija

SUD ATLANTIQUE — CHARGEURS REUNIS.
Išėjimas greitųjų laivų.

IŠ SANTOS | PIETUS

IŠ SANTOS | EUROPA

Kerguelen — C. R. 28 Spalių.
Massilia — S. A. 28 Spalių.
Jamaïque — C. R. 28 Spalių.
Formose — C. R. 8 Lapkričio.
L'Atlantique — S. A. 16 Lapkričio
Swiatovid — C. R. 16 Lapkričio

Massilia — S. A. 6 Lapkričio.
Jamaïque — C. R. 18 Lapkričio.
L-Atlantique — S. A. 24 Lapkričio
Formose — C. R. 29 Lapkričio

Daroma šamados iš Lietuvos 3 kl. paprasta, 3 kl. su kabina ir 3 kl. vagerinta.

AGENTA I:

S. PAULO
Cia Comercial e Maritima
Praça Ramos de Azevedo 9.

SANTOS
Cia. Chargeurs Reunis
Rua 15 de Novembro, 186.

LAIVU IŠEJIMAS I EOROPA.

BAGĖ — 27 Spalių
ASTRIDA — 28 " "
Persier — 10 lapkričio
Kainos pigios.

Siunčiame pinigus Lietuvon ir į kitas pasaulio šalis apmokėdami vietiniam pašte doleriais ar kita valiuta, kaip nori siuntėjas. Perkame ir parduodame įvairią valiutą

Laivakortės.

Į Europa ir iš ten. Šamados. Kainos žemos. Patarnavimas sąžiningas ir greitas.

CASA BANCARIA J. FRIZZO E CIA [kurta 1900 m.

Rua Mauá 207, kampus rua Conceição, prie pat Luz stoties.

Įstaigos darbo teisingumas garantuotas 100:000\$000, kurie padėti valstybės banke. Kalbame lietuviškai Įstaiga atdara kasdien nuo 8 val. ryto ligi 6 val. vakaro, sekmadieniais tik ligi 12 val.